

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati petih vrst à Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Vojaška pogajanja v Moskvi:

Poljska, Rumunija in Turčija povabljene k sodelovanju

V sporazumu z Anglijo in Francijo je Rusija oficijelno povabila Poljsko, Rumunijo in Turčijo, naj pošljejo k vojaškim pogajanjem v Moskvi svoje zastopnike — „Izvestja“ o pomenu in namenu vojaškega sodelovanja držav fronte miru

Moskva, 12. avgusta. br. Angleška in francoska vojska mislija sta večeraj dopoldne prispeli iz Leningrada z vlakom v Moskvo. Na kolodvoru jima je bil prirejen svečan sprejem. V imenu komisarija za državno obrambo maršala Vorosilova je delegaciji pozdravil podnačelnik glavnega generalnega štaba z visokimi oficirji vojske, mornarice in letalstva. Navzoči so bili tudi zastopniki komisarijata za zunanje zadeve ter osebe angleškega in francoskega veleposlanstva, kakor tudi poljski, rumunski in turški vojni atašaji.

Popoldne sta angleška in francoska delegacija obiskali najprej maršala Vorosilova, nato pa komisarija za zunanje zadeve Molotova, s katerim je bilo dogovorjeno, da se oficijelni razgovori zastopnikov vseh treh generalnih štabov prične danes dopoldne ob 11. na Kremliju.

Moskovski listi objavljajo ob tej priliki daljše članke, v katerih izražajo priznanje angleški in francoski oboroženi sili, naglašajo, da predstavljajo v sklopu demokratskih držav največje jamstvo miru. Oficijozna „Izvestja“ podčrtavajo velik pomen vojaških razgovorov in naglašajo, da pomeni sodelovanje oboroženih sil Anglije, Francije in Rusije ter ostalih zaveznikov mirovne fronte nepremagljiv branik miru. Vsakdo, ki bi poskušal zrušiti ta branik, bo doživel poraz. „Izvestja“ ponovno podčrtavajo, da sodelovanje v vojaškem polju nima nikakih osvajaških namenov, marveč služi samo obrambi miru in neodvisnosti malih držav, ki se same ne morejo ubraniti močnejšemu napadalcu. List izraža mnenje, da bodo pogajanja v najkrajšem času končana z uspehom in napoveduje, da bo najkasneje v začetku septembra podpisani politični in vojaški pakt.

Poljsko-romunski obrambni pakt

Varšava, 12. avgusta. e. Doznavaajo, da bi v kratkem moralo priti do novih pogajanj med Poljsko in Rumunijo. Gre za

sklenitev poljsko-rumunskega pakta v primeru nevarnosti napada od zapada na eno teh držav. Ta pogajanja pa so odvisna od rezultatov pogajanj v Moskvi.

Važen posvet v Varšavi

Varšava, 12. avg. br. Glede na zadnje mednarodne dogodke in zaradi zaupnih poročil, ki jih je prejela vlada iz Pariza in Londona, je predsednik republike prekinil svoj odmor in se je večeraj popoldne vrnil v Varšavo. Takoj po njegovem prihodu so se zbrali pri njem ministriški predsednik Skladkovski, maršal Ridz Smi-

gly, zunanji minister Beck in minister za narodno obrambo Kwiatkowski. Posvet je trajal pozno v noč. O tem sestanku ni bilo izdano nikakoli uradno poročilo, zatrjuje pa se, da so bili pri tej priliki sprejeti važni sklepi, ki so bili nemudoma sporočeni v Pariz in London. Ti sklepi so v zvezi z vojaškimi ukrepi za narodno obrambo, zlasti za primer, da bi prišlo do kakih nepričakovanih dogodkov v Gdansku ali pa kje drugod ob nemško-poljski meji.

Varšava, 12. avgusta. e. Po razpoloženju, ki je po vsej Poljski enodušno, se lahko reče, da se bo Poljska tudi sama zoperstavila z vsemi močmi vsaki akciji, katere cilj bi bila okrnitev Poljske. V Varšavi vse bolj prevladuje razpoloženje,

da se preide v energično ofenzivo, dočim je poljska vlada sklenila, da za sedaj samo pojača akcijo, katere namen je oslabiti nasprotnikovo ofenzivo in sicer potom tiska in propagande. Kakor se doznava iz dobro obveščenih krogov, je varšavska vlada sklenila, da v dosegani živčni vojni preide v splošno ofenzivo.

200 angleških bombnikov prispelo na Poljsko

Kiöbnhavn, 12. avgusta. e. List »National Tidende« je objavil vest, da je preteklo noč preletelo Gdansko mnogo tujih letal. Kakor se je pozneje izkazalo, je prišlo na Poljsko 200 angleških bombnikov.

Ribbentrop in Ciano danes k Hitlerju

Razgovore v Solnogradu drže v največji tajnosti — V poučenih krogih samo naglašajo, da gre za dalekosežne odločitve v zvezi z mednarodnim položajem

Solnograd, 12. avg. br. Razgovori med italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano in nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom so se pričeli večeraj popoldne takoj po prihodu obeh delegacij na grad Fuschl pri Solnogradu. Prvi sestanek, kateremu so prisostvovali višji uradniki obeh zunanjih ministrstev ter obojestranska poslanika v Rimu in Berlinu, je trajal nad štiri ure. O njem ni bilo izdano nikakoli službeno poročilo. Tudi od udeležencev tega sestanka novinarji niso mogli dobiti nikakih izjav ali pojasnil. Po sestanku je Ribbentrop spremljal grofa Ciano nazaj v Solnograd, kjer je zvečer prisostvoval gledališki predstavi. Danes dopoldne so se razgovori nadaljevali. Kakor zatrjujejo, bodo končani šele jutri dopoldne, nakar bo izdan komuniké. Danes popoldne se odpeljeta grof Ciano in Ribbentrop v Berchtesgaden k Hitlerju. Tu bo prišlo šele do končne odločitve glede vseh vprašanj, ki so predmet solnograjskega sestanka.

Pariške informacije

Pariz, 12. avg. br. Francoski vladni in politični krogi budno spremljajo solnograjski sestanek. Po informacijah na pristojnih pariških mestih je sestanek Ciano in Ribbentropa posledica nerodnega položaja, v katerega je zašla os Rim-Berlin. Mednarodni položaj se je zadnje tedne bistveno spremenil. Izkazalo se je, da je Poljska odločna in nepopustljiva ter se ne da preplašiti niti z nemško mobilizacijo

niti z grožnjami popolnega razkosanja. Na drugi strani se je mirovna fronta, ki sta jo zasnovevali Anglija in Francija, znatno okrepila in bo s sklenitvijo političnega in vojaškega pakta v Moskvi popolnoma dograjena. Tudi nevtralne države, na katere so v Rimu in Berlinu računali z veliko gotovostjo, se vse bolj odklikajo in vedno očitneje kažejo odločnost, da se zoperstavijo vsakemu direktnemu ali indirektnemu ogrožanju svoje nevtiralnosti in neodvisnosti. Novi diplomatski termin o »aktivni nevtiralnosti«, ki so ga skovali v Rimu in Berlinu, in pod katerim razumejo podporo na gospodarskem polju, se je izkazal za neizvedljiv. Tudi račun s Japonsko so se izkazali za netočne. Japonska je sicer voljna izzivati težave na Daljnem vzhodu in otežkovati položaj demokratskih velesil, še vedno pa okleva, da bi se pridružila »jeklenemu paketu«, kakor nazivajo vojaško zvezo Nemčije in Italije. Prav tako tudi Španija vedno bolj poudarja svojo nevtiralnost. Vse to pa so v sedanjem mednarodnem položaju komponente, ki jih je treba skrbno proučiti in vpoštevati. To je glavni namen solnograjskega sestanka. Se le v drugi vrsti bodo na tem sestanku proučili in sklenili cilj in obseg novih akcij, ki se jim rde potrebne, da ne bi nastal vtis, kakor da je blok totalitarnih držav v defenzivi namram bloku demokratskih držav. Rim si slej ko prej prizadeva, da odvrne Nemčijo od vojnih avantur, katerih izid bi bil v sedanjem mednarodnem položaju dvomljiv. V Parizu so zaradi tega mnenja, da ne gre pripisovati solnograjskemu sestanku pretiranega pomena. Sklepi, ki bodo sprejeti, bodo dalekosežne važnosti samo za os Rim-Berlin, ne pa za splošni mednarodni položaj, ki je že tako ustaljen in

izrajen, da moreta Rim in Berlin računati samo z neovrgljivimi dejstvi, nad katerimi dominira načelo: Vsak napad bi rodil vojno.

Madžarski demanti

Budimpešta, 12. avgusta. e. V zvezi s sestankom grofa Csakyja z Ribbentropom v Solnogradu so nekateri tuji listi objavili vest, da sta se državnik ob tej priliki pogajala o zaključitvi vojnega pakta med Madžarsko in Nemčijo. Z merodajne strani te vesti demantirajo v političnih krogih izjavljajo, da je bil obisk grofa Csakyja pri Ribbentropu le informativnega značaja, vendar se na službeni krogi držijo rezervirano in se omejujejo na to, da poudarjajo, da se grof Csaky nahaja na dopustu. To je tudi razlog zaradi katerega še ni znana vsebina razgovorov med obeh ministroma.

Izmenjava pisma Ribbentrop-Bonnet

Pariz, 12. avgusta. e. Nekateri pariški listi so objavili pismo, ki ga je poslal nemški zunanji minister Ribbentrop francoskemu zunanjemu ministru Bonnetu, v katerem sporoča stališče Nemčije glede gdanskega vprašanja. Na Quay d'Orsay kategorično demantirajo tako tolmačenje. Stvar pa je v resnici tale:

Letos 1. julija je Bonnet izročil nemškemu veleposlaniku v Parizu, grofu Welckemu noto, naslovljeno na Ribbentropa, v kateri je pojasnil stališče francoske vlade in solidarnost Francije s Poljsko glede gdanskega vprašanja. Na to noto je nekaj dni pozneje odgovoril Ribbentrop s pismom, v katerem je ponovil znano stališče nemške vlade v gdanskem vprašanju.

Nova angleška koncesija Japoncem

Angleška vlada je sklenila izročiti Japoncem 4 umora osumljene Kitajce, zaradi katerih je prišlo do tiencinskega spora

London, 12. avg. e. Angleška vlada je sklenila, da izroči japonskim oblastem štiri Kitajce, ki so obdolženi umora nekega japonskega funkcionarja v Tienčinu. Kakor znano, je bilo prav stališče angleške vlade, da ne izroči teh Kitajcev, v glavnem povod za takozvani tiencinski spor, ki je imel za posledico blokado Tienčina. V pol službenih londonskih krogih poudarjajo, da je vlada napravila ta sklep na podlagi ugotovitev izvedencev, da so japonske obtožbe osumljenih Kitajcev upravičene. Vlada je sklenila izročitev osumljenih Kitajcev na podlagi novih dokazov, ki jih je japonska vlada predložila angleškemu veleposlaniku v Tokiu glede njihove kriv-

de. Japonska vlada, je bila že službeno obveščena o tem sklepu. Kitajci bodo izročeni kitajskemu sodišču v Tienčinu, ki pa je stvarno japonsko vojno sodišče. V londonskih službenih krogih izrecno poudarjajo, da pri tem niso bili merodajni politični oziri, marveč samo juridična stran. Mislijo, da se bodo po tem sklepu angleške vlade nadaljevala pogajanja med Anglijo in Japoncem. V angleški javnosti pa je izzval ta sklen vlade precejšnje nevolje. Današnji jutranjki deloma ostro kritizirajo ta odlok. »Daily Telegraph« piše, da bo zaradi tega trpel prestiž Anglije na Kitajskem.

Polom velike holandske banke

Amsterdam, 12. avgusta. e. Pred dvema dneva se je v Parizu ustrlel dr. Mannheimer, generalni direktor in solastnik ene največjih nizozemskih bank Mendelsohn, ki je igrala zlasti v mednarodnih finančnih transakcijah veliko vlogo. Banka je večeraj ustavila plačila. Banka Mendelsohn je zlasti posredovala pri emisijah francoskih državnih posojil. Vest o ustavitvi plačil je izzvala v vseh mednarodnih finančnih krogih veliko presenečenje, reakcijo pa na amsterdamski, pariški in londonski borzi, kjer so nizozemski papirji nekoliko padli. Sročnaji pariški listi

sicer naglašajo, da interesi francoskih delničarjev niso oškodovani. Banka je imela razširjeno svoje poslovanje tudi na Belgijo, ki pa po poročilih belgijskih listov pri tem polomu tudi ni prizadeta.

Prepoved zborovanj v Belgiji

Bruselj, 11. avgusta. AA. (Reuter) Belgijske oblasti so do nadaljnjega prepovedale vsa javna zborovanja, sprejede in druge manifestacije v okrajih Eupen in Malmédy, ki sta bila prirojena k Belgiji po odredbah versajske pogodbe. Do tega sklepa je prišlo zaradi pogostih demonstracij nemške organizacije domovinske fronte.

32. zagrebški velesejem

Mednarodni splošni veliki vzorčni sejem in televizijska razstava 26. VIII. — 4. IX. 1939
Na železnih brezplačen povratke, na jadranskih parniških višji razred za ceno nižje na avionih 10% od 21. VIII. do 9. IX.

Huda železniška nesreča v Švici

Curih, 12. avg. br. Sročni se je pripetila huda železniška nesreča. Na progi Brüg — Domodostala je nabito poln osebnih vlak trčil z brzovlakom. Okrog 20 vozov je popolnoma razbitih. Dosedaj so izkopal izpod ruševin 5 mrtvih, med njimi strojevodji obeh vlakov, kurjača in dva sprevednika. Ranjenih je blizu 100 ljudi. Koliko je skupno smrtnih žrtev, še ni znano. Tudi še ni ugotovljeno, kako je prav za prav prišlo do te nesreče.

Strašna usoda židovskih beguncev

Carigrad, 12. avgusta. e. Parnik »Paritas«, na katerem že tri mesece blodi 600 čeških Židov, je že tri dni pred lukom v Smirni in ljudje zamažajo čakajo na dovoljenje za izkrcanje. Ker ni bilo izdano dovoljenje, so Židje zagrozili kapetanu, ki je hotel z ladjo odpluti, da bodo ubili njega in vso posadko, ki šteje 43 moč. V tem nejasnem položaju se je kapetan obrnil na policijo za posredovanje. Šef policije je svetoval Židom, da zapuste pristanišče in da se pokore zakonu. Židje so dejali, da je to velika nesreča zanje in so prosili, naj jih puste na ladji blizu pristanišča, toda pod pogojem, da ladje ne bodo zapustili. Pričakujejo, da bodo morali Židje ladjo zapustiti. Če se bodo unrl, bo turški minonosec ladjo odpejal. Čeprav je parnik precej oddaljen od obrežja, je neprestano čuti tarnanje žensk in otrok.

Angleški letalski manevri končani

London, 12. avgusta. AA. (Reuter) Letalsko ministrstvo objavlja, da so letalski manevri končani in da so se vsa letala vrnila v svoja oporišča. V treh dneh in treh nočeh so bile preizkušene vse vrste letal hkrati s piloti. Pri tej priložnosti se je opazilo, da so bombna letala pokazala vzlic slabemu vremenu nenavadne uspehe. Manevri so pokazali učinkovito delovanje lovskih letal, ki so stopila v akcijo ob napadu bombnikov. Zlasti je treba poudariti disciplino in navdušenje pilotov in vojakov, ki so služili pri reflektorjih in pri protiletalskem topništvu.

Churchill bo obiskal Maginotovo linijo

Pariz, 12. avgusta. e. Znanj politik Winston Churchill si bo te dni ogledal na povabilo vrhovnega poveljnika francoske vojske maršala Gamelina Maginotovo linijo od Strasbourga do Basla.

Kako Kitajci „kaznujejo“ izdajalce

Čungking, 12. avg. AA. (Havas) Vangčingvej, ki poskuša zdaj sestaviti osrednjo vlado na Kitajskem, je bil od nepremaganih Kitajcev proglašen za izdajalca. Njegov kip bodo razstavili v nekem svetišču, kjer se bodo Kitajci lahko norčevali iz njega.

Angleško potniško letalo zgorelo

Curih, 12. avgusta. br. Veliko angleško potniško letalo, ki je obratovalo na progi London — Curih, se je večeraj popoldne ponesrečilo. Med poletom nad Francijo je nastal v letalu ogenj. Pilotu je uspelo, da je srečno pristal in izrzel vseh devet potnikov, dočim je letalo popolnoma zgorelo. Ogenj je uničil tudi vso pošto in večjo vsoto denarja v angleški valuti.

Madžarski parlament odšel na počitnice

Budimpešta, 12. avg. br. Madžarski parlament je na svoji včerajšnji seji odobril od vlade predloženo reformo poslovnika. Seje so bile nato odgojene do septembra s tem, da mora vlada sklicati izredno zasedanje, če bi to zahteval mednarodni položaj.

Borzna poročila.

Curih, 12. avgusta. Beograd 10. Pariz 11.735, London 20.7375, New York 443.625, Bruselj 75.275, Milan 23.30, Amsterdam 237.30, Berlin 177.75, Praga 15.175, Varšava 83.40, Bukarešta 3.25.

Turčija bo branila napadeno Rumunijo

Včerašnjemu sestanku kralja Karola s predsednikom Turčije Inenijem pripisujejo izreden pomen

Carigrad, 12. avgusta. br. V svojem potovanju z jachto po vzhodnem delu Sredozemskega morja je prispel večeraj popoldne rumunski kralj Karol v spremstvu prestolonaslednika Mihajla v Carigrad. Jachta se je zadržala pred palačo Dolma Bagče. Skoro istočasno je prispel v Carigrad tudi predsednik turške republike Ineni. Ob 17. sta se kralj Karol in Ineni sestala v palači Dolma Bagče, kjer sta imela ob navzočnosti turškega zunanjega ministra Saradzogla in rumunskega poslanika v Ankari nad tri ure trajajoč razgovor. V poučenih carigradskih političnih in diplomatskih krogih izjavljajo, da je bil ta sestanek izredno važen ter da so bili pri tej priliki sklenjeni zelo dalekosežni dogovori, nanašajoči se na skupno obrambo interesov na Balkanu in bližnjem vzhodu. Turčija je zagotovila Rumuniji vso podporo za primer, da bi postala Rumunija žrtev neizžvanega napada. Tako v turških kakor v rumunskih krogih so prepričani, da bo rodil sestanek, ki je znova manifestiral solidarnost Turčije z državami na Balkanu, zelo koristne posledice in da utegne odvrniti veliko nevarnost, ki preti Rumuniji. V turških krogih ne prikrivajo, da služi koncentracija turških čet v Trakiji predvsem temu ci-

lju. Tako v turških, kakor v rumunskih krogih poudarjajo, da more samo solidarnost vseh balkanskih držav preprečiti, da ne bi Balkan postal žarišče novega evropskega požara. Po večerji, ki jo je priredil predsednik Ineni na čast kralju Karolu, sta kralj Karol in prestolonaslednik Mihajlo z jachto krenila proti Konstanci, kamor sta prispela danes dopoldne in se nato z vlakom odpeljala v Sinajo. V Sinaji bo danes zvečer izredna seja ministrskega sveta pod predsedstvom kralja, na kateri bodo proučili mednarodni položaj ter sprejeli potrebne sklepe za zaščito rumunskih meja.

London, 12. avgusta. e. Z velikim zadovoljstvom je bila v londonskih političnih krogih sprejeta vest o sestanku rumunskega kralja Karola s predsednikom turške republike Ismet Inenijem. V Londonu pripisujejo poseben pomen dejstvu, da je angleški veleposlanik v Ankari po končanem sestanku med šefoma obeh držav imel konferenco s turškim zunanjim ministrom Saradzoglom. V Londonu smatrajo, da pojačanje prijateljskih vezi med Turčijo in Rumunijo v sedanjem nejasnem času lahko samo koristi ciljem Velike Britanije.

